

SZENT-GYÖRGYI ALBERT ORVOS-
ÉS GYÓGYSZERÉSZTUDOMÁNYI
CENTRUM

HÍRLEVÉL

Címszavakban:

- dékáni interjú
- kinevezések
- öregdiákok
- felvételi beszámolók

XII. évfolyam 5/6. szám

2001. szeptember

prof. dr. Mészáros Rezső tanévnyitó beszéde

2001. szeptember 8.

Köszöntöm Önöket a Szegedi Tudományegyetem tanévnyitó ünnepségén!

Tisztelettel köszöntöm Kiss Ádám professzor urat, az Oktatási Minisztérium helyettes államtitkárát. Köszöntöm Frank József urat, a Megyei Közgyűlés elnökét és Bartha László urat, Szeged város polgármesterét és az Egyetem Társadalmi Tanácsának tagjait. Nagy örömünkre szolgál, hogy megtisztelik jelenlétükkel a tanévnyitó ünnepségünket.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Engedjék meg, hogy személyes vonatkozással kezdjem. A tanévnyitó ünnepség nyilvánosságát is szeretném felhasználni arra, hogy köszönetet mondjak a klinika orvosainak, nővéreinek és gyógytornászainak, hogy visszahoztak és gyógyulásomat segítik. Szeretnék köszönetet mondani az egyetem polgárainak, Önöknek is, együttérzésükért, aggodásukért és őszinte jókívánságaikért. Nagyon sokat jelentett nekem, jelentős mértékben hozzájárult gyógyulásomhoz.

Tisztelt Professzori Kar! Tisztelt Egyetemi Polgárok!

A 2000. január 1-én létrejött Szegedi Tudományegyetem második teljes tanévét kezdjük el. Ez az idő — bár egy Egyetem életében csekély — ahhoz talán elegendő, hogy visszatekintsünk arra, hogy megnézzük mit végeztünk, milyen állapotban vagyunk és merre tartunk.

Előljáróban örömmel állapíthatjuk meg, hogy az átalakulás, átalakítás közepette nem volt zavar az alaptvékenységben, az oktatásban, a kutatásban és az Egyetem működésében. Azt hiszem, hogy ez nagyon fontos tényező és ez alapvetően az Önök érdeme, köszönet és tisztelet jár érte. Az elmúlt másfél évben sokat végeztünk, azon túl, hogy összeállt a Rektori Hivatal, a Gazdasági és Műszaki Főigazgatóság állománya, a legfontosabbnak azt tartom, hogy az egyetemi törvénykezés terén szinte mindent elvégeztünk, megszerveztük a Doktori Intézetet, a Pályázati Irodát. A Könyvtár és Információs Központ beruházása lényegében elkezdődött, de úgyszintén a Patológia épülete is. Nagy örömünkre szolgál, hogy a határon túli magyar hallgatóinknak felépítettük a Márton Áron Kollégiumot, ahol kiváló körülmények között lakhatnak hallgatóink. Igyekeztünk az elmúlt másfél évet a tolerancia és az empátia szellemében végigvinni. Örömmel mondhatom, hogy a Karok vezetői partnerek voltak ebben. Én továbbra is ellenállok minden olyan nagyhangú vagy alattomos kísérletnek, ami a korszerűsítés égisze alatt valójában nem egyetemi érdeket képvisel!

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Meggyőződésem, hogy akkor lesz sikeres az integráció, ha képes lesz értékteremtő lenni, ha a minőséget tekinti az egyetlen mérőeszközként. Ezt azért is szükséges hangsúlyozni, mert számos olyan értékünk van már most is, ami az Egyetemünk specialitását, rangját adja: *a mi Egyetemünkön dolgozik a vidéken a legtöbb akadémikus. A professzorok száma is tekintélyes: 214 fő.* A hallgatóink száma:

XII. évfolyam 5/6. szám

25000 fő, 6800 alkalmazottal rendelkezünk és a 22 milliárd forinttal gazdálkodunk. Ez a méret vetekszik egy magyar középváros méretével. Higgvük el, hogy ez a nagyságrend önmagában is erőt ad és távlatot biztosít. Ezt akkor is szem előtt kell tartani, ha a hétköznapijainkat anyagi gondok terhelik. Ebből a szempontból a karok különböző állapotban vannak. Kimondva vagy kimondatlanul ez feszültségforrás, valójában nem tudjuk kezelni, belső egyensúlytalanságot okoz. Miután a finanszírozás hallgatóalapú, a karok joggal követelik a hallgatóik után járó összeget. Tudnivaló, hogy az Egyetemi Tanács túlnyomó részben a karok képviselőiből áll. Az Egyetem költségvetését viszont az Egyetemi Tanács határozza meg, a rektornak nincs joga a költségvetés átcsoportosítására, ezért egy róka fogta csuka állapot van jelen. *Ki kell mondani, hogy a jelenlegi döntési mechanizmus alkalmatlan a költségvetési tételek újraelosztására, így jelentős összegek nem különíthetők el összegyetemi célokra. Az Egyetemen az egészségügy finanszírozási problémái miatt különösen a klinikák vannak súlyos helyzetben, ezért a halaszthatatlan belső intézkedések mellett azt hiszem, komolyan elemezni kell a gyógyító, megelőző funkció gazdaságszervezeti átalakítására vonatkozó Egészségügyi Minisztériumi elképzelést is. De nehéz pénzügyi helyzetben van a Természettudományi Kar is, sőt akkor sem esem túlzásba, ha kijelentem, hogy a karok többsége forráshiánnyal küzd.* Nagy örömmel tapasztaljuk az Oktatási Minisztérium erőfeszítését a költségvetési források növelésére, különösen a kutatásra fordítható összegek gyarapodnak jelentősen. Szükséges azonban a képzésre, a működésre és a műszer-épület amortizációra fordítható összegek növelése is. Azt hiszem, komolyan kell foglalkozni ezzel, hiszen a napi gondok fékezik az integráció kiterjedését. Azt gondolom, hogy a magyar felsőoktatást pénzügyileg is stabilizálni kellene ezen az új fejlődési pályán.

Úgy tűnik, az elmúlt másfél év elegendő volt arra, hogy az egyetemi polgárok túlnyomó többsége tudomásul vegye, hogy az Egyetem fejlődésében nincs más út, mint az integráció és az együttműködés. Ez felhatalmaz bennünket arra, hogy mielőbb megfogalmazzuk az Egyetem jövőképét és hozzáfogjunk annak megvalósításához. Három feladat előtt állunk a most induló tanévben. Meg kell határozni az Egyetem stratégiáját és ehhez adekvát pr- és marketing-tevékenységet kell kialakítanunk. A stratégia alapvető koncepciója két pilléren állhat, egyrészt folyamatosan szem előtt kell tartanunk a fenntartható fejlődés követelményét, elsősorban abban a szemléletben, hogy *az Egyetemet nemcsak örököltük elődeinktől, hanem az utódainktól kaptuk kölcsön és így elsődleges feladatunk, hogy majdan nekik működőképesen adjuk át.* Másrészt el kell érniünk, hogy a Szegedi Tudományegyetem ne csak gyűjtőfogalom legyen, hanem *márkanév* is. Ehhez a képzést, a kutatást, a struktúrát, a belső működést és a kapcsolatrendszert az Egyetem szempontjából át kell gondolnunk. Talán abból kell kiindulni, hogy ennek az Egyetemnek regionális és nemzetközi igényeknek egyaránt meg kell felelnie. Ha azt akarjuk, hogy szerves részei legyünk az európai felsőoktatásnak és érdemben tudjunk bekapcsolódni az európai hallgatói mobilitási folyamatba, akkor *jelentősen bővítenünk kell idegen nyelvű kínálatunkat az alapképzésben is.* Ha környezetünk társadalmi elfogadottságát kívánjuk élvezni, akkor alaposan értékelniünk kell a régió gazdasági-társadalmi szerkezetének átalakulását, hogy ehhez adekvát diplomakínálatot tudjunk nyújtani. Ha a tudomány művelésében olyan sikeresek akarunk maradni, mint eddig, akkor szélesíteni kell doktori képzésünket, valamint el kell érniünk, hogy a pályázati tevékenységünk a nemzetközi szinten is folyamatosan jelen legyen. Tehát halaszthatatlanul hozzá kell fognunk a Szegedi Tudományegyetem felépítéséhez. Ez a feladat *az összegyetemi gondolkodás* erősítését kívánja. Kérem az oktatókat, a hallgatókat, Egyetemünk valamennyi polgárát, hogy aktív közreműködéssel segítsen abban, hogy ne tévesszünk irányt és mértéket.

Tisztelt Egyetemi Polgárok!

Ezen gondolatok jegyében a Szegedi Tudományegyetem 2001/2002-es tanévet megnyitottnak nyilvánítom.

* * * * *

Orvosavatás

A Szegedi Tudományegyetem Tanácsa — dr. Dobozy Attila akadémikus, általános rektorhelyettes elnökletével — 2001. szeptember 15-én a Szegedi Nemzeti Színházban rendkívüli ünnepi ülés keretében orvosdoktorokat avatott. A rendezvényen 109 végzős hallgató vette át általános orvosi diplomáját. Az Egyetem volt diákjai közül 14-en summa cum laude, 80-an cum laude, 15-en rite minősítéssel kaptak diplomát.

Az ünnepségen két honosított orvos-doktori és egy honosított fogorvosi diplomát is átadtak azoknak, akiknek külföldön szerzett diplomájukat egyenértékesítették. A doktoravató ünnepségen dr. Lonovics János egyetemi tanár, az orvoskar dékánja a következőket fogadta orvosdoktorokká:

Abrudán Klára, Almási Krisztina, Ágó Katalin, Árgyelán Miklós, Ba Katalin, Bgóczky Nóra, Balog Attila, Bartkó Judit, Batta István, Berta Ágnes, Besenyi Zsuzsanna, Borbély Eszter, Cimmer Csongor, Csenki Melinda, Csilek Éva, Dobra Mariann, Dombóvári Gergely, Domonyai István, Dósa Piroška, Duray Gergő, Erős Anikó, Fábi Andor, Faragó Judit, Farkas Judit, Farkas krisztina, Fejes Norbert, Folly Réka, Forgács Péter Bertalan, Füvesi Judit Katalin, Géczy Tibor, Gloviczki Balázs, Gothár Mária, Hajdú Ildikó, Hajnal-Papp Norbert, Hankovszky Péter, Hans Katalin, Hanti Péter, Hornok Emese, Horváth Varga Éva, Jagicza Anna, Juhász Lajos, Kassai Tibor, Kéri Zsuzsanna Anett, Kicsi Dóra Kornélia, Kincses Zsigmond Tamás, Király Viktória Anna, Kis Anita, Kiss Judit Klára, Komlódi Júlia, Koós Eszter Gabriella, Koós Krisztina, Kovács Sándor Krisztián, Lakatos László, Laurinyecz Mária, Lemberger Anett, Letoha Tamás, Madarász Zsolt József, Makay Ágnes Olga, Markó Ildikó, Minarics Réka, Mócza Csilla, Monduk Péter Zoltán, Mózes Katalin, Nagy Ferenc Tamás, Nagy Márta, Nagy Szilvia, Németh Anikó, Ombódi Róbert, Palotás András Levente, Patai Tímea, Pásztór Katalin, Petkes Gergely, Perjési Luca, Polyák Ilona, Ruskó Rita, Sahin-Tóth Gábor Mihály, Sasvári Judit, Séllei Ágnes, Serfőző Orsolya, Sinkó Melinda, Soós Judit, Szabó Albert, Szabó Kornél, Szabolcsi Enikő, Szatmári Ágnes, Székely Sándor, Szekeres Antónia, Szekeres Szilvia Zsuzsanna, Szilágyi Erzsébet, Szikszai Balázs, Szincsák Eleonóra, Szőke Anita, Szőke Dominika, Takács Róbert, Tivadar Anette, Tóth Zsuzsanna, Uhercsák Kinga, Újhelyi Mónika, Vadász István, Vághy Rita, Váli Katalin Virág, Várszegi Ágnes, Vig István, Vincze Emőke.

Az angol nyelvű évfolyamon végeztek:

Adel Bagherpour, Antonino Giuseppe Colombo, Irwin Robert Somasundram, Mahmood Vaezzadeh, Rajeev R. Mavath.

Honosító oklevelet kapnak külföldi orvostudományi egyetemen szerzett diplomájuk után:

dr. Balla János, dr. Bíró Zoltán Levente, dr. Poljakovic György.

* * * * *

„Várhatóan már a nagyon közeli időben új igazgatót nevezünk ki a Kar gazdasági ügyei intézésére.”

Interjú prof. dr. Lonovics Jánossal, az ÁOK dékánjával

A közelmúltban Mikola István egészségügyi miniszter látogatott el a Karra, tájékoztatást adva a tervezett kórház-privatizációval foglalkozó törvény-tervezetről.

Professzor úr, meghallgatva ezt az ismertetést, mennyivel lettek tájékozottabbak?

A Centrum elnök úr és az AOK vezetése már korábban is véleményezték ezt a törvénytervezetet. Most annyival lettünk tájékozottabbak, hogy Miniszter úr szóbeli tájékoztatása alapján meggyőződhattünk arról, hogy a „kórház-törvény” végleges formájába bekerültek mindazon elemek, amelyek a többi orvoskarokkal egyetértésben megfogalmazásra kerültek. A „kórház-törvény” értelmében lehetővé válik, hogy a klinikai betegellátó tevékenység is egy hatékonyabb gazdasági menedzsmentet biztosító közhasznú társaság formájában működjön. A törvényben jelzett reform lényege az, hogy olyan struktúraváltás valósuljon meg, amely biztosítékot nyújt a rendszerbe befektetendő támogatás (adósság konszolidáció, amortizáció bevezetése, tulajdonosi kör bővítéséből és külső tőkebevonásból származó támogatás) hatékony felhasználására. A kormányzat ugyanis nem látja értelmét a jelenlegi nem hatékony struktúrába pénzt tenni, mivel úgy gondolja: *semmilyen biztosíték nincs a jelenlegi rendszerben az adósságállomány újratermelődésének megakadályozására.* Ha megvalósul a „kórház-törvény”, akkor lehetőség nyílik a klinikai betegellátó tevékenység érdemi fejlesztésre, amelynek egyik legfontosabb eleme a tulajdonosi kör bővítése, nevezetesen az Oktatási Minisztérium, mint főtulajdonos mellett résztulajdonossá válhat az Egészségügyi Minisztérium, esetleg a helyi önkormányzatok is. A tulajdonosi kör bővítése azért fontos, mert az Oktatási Minisztérium önmagában nem tudta, nem tudja felvállalni a rendkívül költségigényes orvosképzés valós finanszírozását, amely miatt az orvosképzés és a klinikai betegellátás többletköltségeire a működési költségekből kellett forrást elvonni, amely természetesen jelentős eladósodáshoz vezetett. *A klinikák konszolidációja elengedhetetlen az új struktúra bevezetéséhez, azonban önmagában nem elegendő,* szükséges a tulajdonosi források bővítése mellett az amortizáció bevezetése, a klinikai betegellátás progresszív támogatásának jelentős emelése és természetesen külső tőkebevonás megvalósítása. Csak így van remény arra, hogy a közhasznú társasági formában működő menedzsment nem termeli újra a korábbi adósságállományt és valóban ésszerű gazdálkodással biztosítja a források racionális felhasználását és a betegellátás színvonalának további egyetemhez méltó javítását.

Rendkívül fontosnak tartom kiemelni, hogy a „kórház-törvény” bevezetése Szeged vonatkozásában egy elfogadhatatlan diszkriminációt szüntet meg, nevezetesen azonos helyzetbe hozza az egyetemi klinikákat az önkormányzati kórházakkal, a struktúra-átalakítás vonatkozásában.

Milyen változást jelent majd, a kórházak funkcionális-privatizációja, az egyetemi klinikákra nézve?

Köztudott, hogy amikor a Szegedi Önkormányzat Kórháza privatizációjának előkészítése megindult, az Oktatási Minisztérium nem támogatta az Egyetemet a privatizációs folyamatban való aktív részvételben. Ezzel azonban rendkívül hátrányos helyzetbe hozta a legmagasabb szintű egészségügyi ellátásért felelős orvokart, mivel megfosztotta a Kart a fent jelzett struktúra átalakítás esélyétől.

Legújabb információink szerint, ha a „kórház-törvény” elfogadását követő funkcionális privatizációs folyamat megindul, illetve újraindul, akkor az Oktatási Minisztérium is hozzájárul az ebben való részvételre. Innentől pedig nem lesz több akadálya a közhasznú társasági forma bevezetésének, sőt ideális esetben az Egyetem és városi önkormányzat közösen pályázhatna a struktúra átalakítás folyamatában. Ez az egyik legfontosabb garancia lenne Szegeden egy olyan hatékony egészségügyi ellátás megszervezésére, amely egycsapásra megszüntetné a felesleges párhuzamosságokat és biztosítaná Szeged város polgárainak az egységes, ugyanakkor magas színvonalú egészségügyi ellátását.

Mennyiben változtatná ez az új helyzet az ÁOK dolgozóinak státuszát?

Az ÁOK mint kar továbbra is szerves része maradna a Szegedi Tudományegyetemnek. Az oktatói garnitúra egy része továbbra is oktatói státuszon dolgozna, közalkalmazottként, a betegellátásban résztvevők egy része a közhasznú társaság alkalmazásába kerülne szerződéses jogviszonyban, amelyre lehetőséget teremt a fenti törvény, amely rendelkezik a szabadfoglalkozású orvosi státusz létrehozásáról is. Az oktatói garnitúra feladata az orvosképzés mellett a betegellátó tevékenység szakmai irányítása lenne. A közhasznú társaság alkalmazásában levő orvosok is végeznének oktatói tevékenységet, természetesen ezek finanszírozását is külön szerződésekben kell rögzíteni. A fentiekből következik, hogy elvileg mindkét réteg bérezésében jelentős javulás prognosztizálható.

Az előzetes hírek szerint a nővérek fizetése, elsősorban az ágy mellett dolgozóké, növekedni fog 2002-től. Mit tud erről Dékán úr?

Nagyon örülök ennek a hírnek, mert ez is jelzi, hogy Miniszter úr, a szavakon túl most már valami olyasmire is hajlandó, ami demonstrálja, hogy képes cselekedni, a tárcához tartozó dolgozók érdekében. Az egészségügy jelenleg legszűkebb keresztmetszetét jelentő réteget ragadta meg Miniszter úr, mert ha a jelen helyzeten nem változtat, akkor előfordulhat a legrosszabb helyzet: nővérhány miatt veszélybe kerül a betegellátás még a legmodernebb eszközökkel felszerelt kórházakban és klinikákon is. Példaértékűnek tartom a lépést Miniszter úr részéről, hangsúlyozva, hogy a tervezett béremelés csak a kezdetet jelentheti. A nővérek helyzetének teljes és megnyugtató rendezésére ennyi nem elég, de elindultunk egy ígéretes úton, amit a magam részéről messzemenően üdvözlök.

Miképpen lehet az időben tervezni ezt a folyamatot? Mikorra várható bevezetése?

Ha a Parlament ezt a törvényt elfogadja, akkor zöld utat kap ez a folyamat. Várhatóan ez még ebben az évben megtörténik, utána lehet pályázni, feladatokat egyeztetni, és pontosan szabályozni. Véleményem szerint csak ezután fog érdemben rendeződni az orvosok, a szakdolgozók és az asszisztencia anyagi megbecsültsége.

Miképpen működik jelenleg az ÁOK gazdasági vezetése, irányítása?

Az ÁOK gazdasági vezetése egy megbízott igazgató által vezérelve működik jelenleg, amely az utóbbi hetekben kiegészült egy központi segítséggel, amely szerint dr. Tráser Ferenc főigazgató úr hathatósan javította a Kar gazdasági munkáját, éppen a kinevezett vezető hiányában. Jelenleg saját gazdasági igazgatót keresünk a Karra, ezért már a második pályázati ciklus zajlott le. Vannak ígéretes jelöltek és remélem, hogy már a nagyon közeli jövőben módunkba lesz kinevezni az új gazdasági igazgatót, ami már érezhető könnyebbséget fog jelenteni ebben a nagyon nehéz gazdasági helyzetben az ÁOK számára.

* * * * *

ADATLAP

A MAGYAR TUDOMÁNY NAPJA 2001 RENDEZVÉNYEIHEZ

november 8. csütörtök 10.30 óra

VIII. Szent-Györgyi Napok

Ünnepi tudományos ülés

Megnyitó: **Dobozy Attila** az MTA I. tagja, a Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Orvos- és Gyógyszerésztudományi Centrum elnöke

Kitüntetések, oklevelek, jubileumi diplomák, hallgatói pályadíjak átadása

Kamarazenei hangverseny

§ Szegedi Tudományegyetem Aulája 6720 Szeged, Dugonics tér 13.

Szervezi: *SZTE Szent-Györgyi Albert Orvos- és Gyógyszerésztudományi Centrum*

+ 36-62-545-007 *Tóthné Baráth Magdolna (barat@recof.szote.u-szeged.hu)*

november 8. csütörtök 14.00 óra

VIII. Szent-Györgyi Napok

Tudományos előadások

Előadók, előadások:

A Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar és Gyógyszerésztudományi Kar egyetemi tanárainak tudományos előadásai

§ Szegedi Tudományegyetem Szemészeti Klinika tanterme 6720 Szeged, Korányi fasor 10-11.

Szervezi: *SZTE Szent-Györgyi Albert Orvos- és Gyógyszerésztudományi Centrum*

+ 36-62-545-007 *Tóthné Baráth Magdolna (barat@recof.szote.u-szeged.hu)*

november 9. péntek 9.30 óra

VIII. Szent-Györgyi Napok

Az oktatásban résztvevő kórházak bemutatkozása

Betekintés a Bajai Kórház és a Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzat Gyermekkorháza gyógyító, oktató és tudományos tevékenységébe előadások formájában

Kapcsolódó rendezvény: Szent-Györgyi Kupa tenisz-torna

§ Szegedi Tudományegyetem Szemészeti Klinika tanterme 6720 Szeged, Korányi fasor 10-11.

Szervezi: *SZTE Szent-Györgyi Albert Orvos- és Gyógyszerésztudományi Centrum*

545-007 *Tóthné Baráth Magdolna (barat@recof.szote.u-szeged.hu)*

❖ SZOTE hírek ❖ SZOTE hírek ❖ SZOTE hírek ❖

— *Professzori kinevezések*

Rektori megbízásokat és egyetemi tanári kinevezéseket adott át *Mádl Ferenc köztársasági elnök*, a budapesti Néprajzi Múzeumban rendezett ünnepségen.

dr. Várkonyi Ágnes, a Gyermekgyógyászati Klinika eddigi docense, akit 2001. július 1-i hatállyal megbízással további ötéves időtartamra egyetemi tanárrá nevezett ki a köztársasági elnök.

dr. Boros Imre, a Genetikai és Molekuláris Biológiai Tanszék és *dr. Engelhardt József*, a Neurológiai Klinika munkatársa, *dr. Horváth Andrea*, a Klinikai Kémiai Intézet vezetője, *dr. Iványi Béla*, a Patológiai Intézet és *dr. Wittmann Tibor*, az I. Belgyógyászati Klinika tanára kapott egyetemi tanári kinevezést.

E tanévtől *prof. dr. Mánd Yvette* vezeti az Orvosi Mikrobiológiai Intézetet, és *prof. dr. Varró András* a Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézetet.

— *Augusztus 20-i kitüntetések*

A Magyar Köztársaság elnöke, a miniszterelnök előterjesztésére augusztus 20-a — államalapító Szent István király ünnepe — alkalmából

a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje (polgári tagozat) kitüntetést adományozta — többek között — a gyermekgyógyászat terén elért nemzetközileg is elismert eredményeiért, különös tekintettel a folyadék- és elektrolitzavarok, a heveny anyagcserezavarok kezelési módjára és a veleszületett szívhibák tanulmányozására *dr. Boda Domokos Széchenyi-díjas* orvosnak, az orvostudomány doktorának, professzor emeritusnak, a Szegedi Tudományegyetem Gyermekgyógyászati Klinika nyugalmazott tanszékvezető egyetemi tanárának;

A Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztje (polgári tagozata) kitüntetést adományozta a mikrobiológia terén végzett tudományos tevékenységéért, adenovírus és interferon-kutatásaiért, továbbá iskolateremtő oktatói munkásságáért *dr. Oláhné dr. Béládi Ilonának*, az orvostudomány doktorának, professzor emeritusnak, a Szegedi Tudományegyetem Orvosi Mikrobiológiai Intézet nyugalmazott tanszékvezető egyetemi tanárának;

Példaértékű, több évtizedes gyógyító tevékenységéért, továbbá oktató-nevelő munkássága elismeréseként *dr. Scultéty Sándor* professzor emeritusnak, Szegedi Tudományegyetem Urológiai Tanszék nyugalmazott tanszékvezető egyetemi tanárának a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztje (polgári tagozata) kitüntetést adományozta.

— *dr. habil Hajnal Ferenc* tanszékvezető egyetemi tanárt „Egészséges nemzetért” népegészségügyi kormányprogram alapellátási feladatai teljesítésének országos koordinációjára kérte fel a program igazgatósága.

— *dr. Végh Mihály*, a SZTE Szemészeti Klinikájának adjunktusa, az Európai Szemorvosok Kontaktlencse Társaságának vezetőségi tagja, a társaság ez év június 21—23-ig Santanderben (Spanyolország) megrendezésre került kongresszusán tudományos előadással (ülésselnökként is) és felkért továbbképző előadással vett részt.

XII. évfolyam 5/6. szám

Jelentés a 2001. évi felvételi munkáról

A felvételi vizsgák tényszámairól, a jelentkezőkről

A Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karára jelentkezők száma 2001-ben a korábbi évekhez képest előzetes várakozásainknak megfelelően alakult, az előző évhez képest stagnál. A jelentkezők száma szakonkénti bontásban a következő volt:

Szak	Létszám				Elsőként a SZOTE ÁOK-t megjelölők			
	1998	1999	2000	2001	1998	1999	2000	2001
Általános Orvostudományi Szak	1176	1075	949	960	516	474	350	346
Fogorvostudományi Szak	409	341	298	282	88	63	62	50
Összesen	1585	1416	1247	1242	604	537	412	396

A jelentkezők többsége továbbra is a felvételi évében érettségizett.

A csökkenő érdeklődés fő indoka tájékozódásunk szerint a felsőoktatási intézményekbe való jelentkezés irányultság átalakulása, főként a jogi, közgazdasági, külkereskedelmi, pénzügyi, informatikai pályák felé fordulása. A többi orvosi fakultáshoz való összehasonlítást továbbra is álljuk, még akkor is, hogyha gyakran az előző évi pontszámot tekintik a felvételizők viszonyítási alapként sorrendiségük benyújtásakor. **Pozitívan befolyásolta az érdeklődő kört felvételi előkészítő évfolyamunk oktatása** – mivel az érintettek valamennyien első helyen hozzánk jelentkeztek –, a növekvő érdeklődés mellett zajló intenzív önköltséges előkészítő táborunk erőssége – amelyben a szegedi középiskolai tanárok oktatóbázisára támaszkodásunk jelentős átalakulást eredményezett –, a szegedi ingyenes felvételi előkészítő tanfolyamaink helyi középiskolák előtti elfogadottsága, jól szervezett "Nyílt Napjaink", kihelyezett felvételi tájékoztatóink körének bővülése. Nem erősítette ugyanakkor jelentkezőszámunkat a túlzottan szigorú írásbeli javítómunkánkról, gyakran törzsanyagot túli szóbeli felvételi rákérdezésekről, az alsóbb évfolyamokon kimutatható magas bukás-arányokról, a lemorzsolódások növekedéséről elterjedt hírek.

Az írásbeli felvételi vizsgákról, a javításról

Az írásbeli felvételi dolgozatokat a központilag megjelölt időpontokban írtuk. Felügyelő tanárokat központilag biztosítottak. A dolgozatok javítására felkért egyetemi oktatók, szegedi középiskolai tanárok. PhD hallgatók közreműködésével került sor. A javítások megkezdését megelőzően az értékelők elemezték az útmutatókat és megállapodtak a javítókulcsban esetleg nem megfelelően szabályozott témák egységes szellemű értékeléséről. Az ez évi felvételi dolgozatok javítása során javítókulcs módosításra nem került sor, ez megkönnyítette a munkát.

A tantárgy választásról

Az Általános Orvostudományi Karon tovább növekedett a fizika helyett kémia felvételi tárgy választók száma, s az arány utóbbi felé billent (ha csökkenő számban is, közel 61%-uk választotta a kémiát). A régebben érettségizettek miatt még mindig tartja szintjét a biológiával szemben szakmai tárgyat megjelölők aránya.

A fizika írásbeliről

A fizika felvételi feladatsor ebben az évben is jól „sikerült”. A feladatok nem voltak sem könnyűek, sem túl nehezek. Ez a feladatsor is jól demonstrálta, hogy a fizika elsajátítható, szisztematikus munkával a feladatmegoldó készség fejleszthető.

A fizikából felvételiző jelöltek általában az első négy feladattal jól boldogultak, nagyobb hiányosságok csak az 5. és a 6. feladatnál voltak.

1. A fizika írásbeli dolgozat 1. feladata jól érthető, könnyen átlátható, világos megfogalmazású. A jelöltek megértették a feladatot és döntő többségük tökéletesen oldotta meg.
2. A 2. feladat jól érthető, világos megfogalmazású. Az a. és b. részfeladatokat a jelöltek az esetek döntő többségében pontosan értelmezték, de a c. alkérdés esetén a megoldások 30—40 %-a hibás, félreértelmezett vagy csak részben volt helyes.
3. A 3.a. feladat viszonylag könnyen megszerezhető pontokat „hozott” a vizsgázóknak. A feladattal kapcsolatosan elvi hibát szinte egyáltalán nem követtek el, a pontveszteségek a számolási pontatlanságokból, illetve hibákból adódtak.
A 3.b. feladatot kevesen választották. A feladat megoldóinál a jégdarab által kiszorított víz térfogatának kiszámítása okozta a legtöbb problémát. Másik hibaként említhető a hidrosztatikai nyomás és az edény alján lévő teljes nyomás összekeverése.
4. A 4. feladat megfogalmazása is pontos, egyértelmű. Nehézségi foka nem haladja meg egy átlagos képességű, logikusan gondolkodó jelölt tudásszintjét. A feladat jó megoldásával sok 15 pontos eredmény született.
5. Az 5. feladat gyakorlatilag lefedte az egész termodinamikát. Ezen feladat megoldásához sok dolog (az 1. főtétel, az izobár-, az izochor folyamat, a tágulási munka, a hőfelvétel, az állapotegyenlet, stb.) ismeretére volt szükség. Az ilyen példatípust a jelöltek nagy része szereti, ezért a feladat megoldása érdekében hatalmas, gyakran több oldalas számításokat is elvégeznek. Az ilyen típusú feladatok nagyon alkalmasak arra, hogy a jelöltek felkészültségét a termodinamika területén lemérjük. Mivel a feladat kissé nehézkes volt, de ez egy 5. feladatnál rendjén való, a felvételizők főleg ennél a feladatnál „veszítettek” el viszonylag sok pontot.
6. A 6. feladat utolsó feladatnak éppen megfelelő. A feladat a. része nem rutinszerű tudást kíván (a ponttöltés kölcsönhatási energiájának ismeretét), a b. rész megoldása viszont, az erők egyensúlyának ismerete bárkitől elvárható. Annak ellenére, hogy a megoldók többsége az a. részben helytelenül írta fel az energia-megmaradás törvényét, a b. alkérdést azért helyesen válaszolta meg.

A fizika szóbeliről

1. A naptári év elején összeállított és a jelölteknek is megküldött, tapasztalatok alapján formálódó új rendszerű tételista tételei három fő kérdésből álltak, amelyek közül egy általában a modern fizika tárgykörébe tartozott. A tételeken belül néhány konkrét utalás volt arra nézve is, hogy milyen részkérdésekre várunk választ. A fizikából felvételiztető kollégák a jelöltek tudásának megítéléséhez a jelenlegi 3 kérdésből álló tételeket alkalmasabbnak tartják a korábbi 2 kérdést tartalmazó tételeknél.
2. A tétel sor felöleli a teljes gimnáziumi és szakközépiskolai törzsanyagot, a tételek kérdéseinek nehézségi foka általában megegyezik, arányos.
3. A Felvételi Tájékoztatóval, s a kiküldött tematikával kapcsolatosan a jelöltek figyelmét hatványozottan fel kell hívni arra, hogy a tematikában szereplő témaköröket mind az írásbeli, mind a szóbeli vizsgán tudniuk kell, függetlenül attól, hogy azt az anyagrészt saját középiskolájukban tanították-e, benne van-e az általuk használt tankönyvben vagy sem. A felvételizők felkészültsége általában megfelelő volt. Többségük igen jó tárgyi tudással rendelkezett. Sokkal kevesebben tudták azonban összefüggően, logikusan felépíteni feleletüket (ennek oka vélhetően a középiskolákban is egyre jobban terjedő írásbeli számonkérés). Az évek óta jelentkező „típushiányosságok” 2001-ben, ugyanúgy, mint tavaly, ez évben, ha enyhébb

XII. évfolyam 5/6. szám

mértékben is, de tapasztalhatók voltak, nevezetesen:

- a diákok vagy nem csináltak kísérleteket, vagy ha igen, azokat többnyire nem tudták;
- a fogalmak, a definíciók, a fizikai törvények megfogalmazása pontatlan;
- a gyakorlati (netán orvosi) alkalmazásokra vonatkozó ismeretek hiányosak.

Ugyancsak vannak „tradicionális tartalmi hiányok”, így pl. a termodinamika; atom és atommagfizika; az elektromosság bizonyos területei (mágnesesség).

Az ok valószínűleg a tárgy oktatásában (tankönyvben), az órarendi elosztásban, stb., keresendő.

4. Az írásbelin elért eredmények és a szóbeli feleletek között az idei évben enyhe különbség volt tapasztalható (a szóbeli javára), de a korábbiaknál többször fordult elő fordított helyzet, s a szóbeli sikerült gyengébben az írásbelinél.

A kémia írásbeliről

Általános észrevételek: a javítók 273 dolgozatot dolgoztak fel. 80 hallgató ért el legalább 10 pontot, míg 83 dolgozat eredménye nem haladta meg az 5 vizsgapontot. Ezen adatok arra utalnak, hogy a felvételiző diákok tudása erősen polarizált. A rangsor alsó harmadának nem csak a felételre minimális az esélye, de kémia ismereteik sem érik el a felvételiztető egyetemi oktatók véleménye szerint azt a szintet, amivel orvostudományi tanulmányokat egyáltalán elkezdni lehetne.

A helyes válaszokért adható pontokban továbbra is enyhe aránytalanság volt érzékelhető. A második táblázat javítási útmutatója nem volt egyértelmű. A megoldó kulcs szerint minden helyes válasz 1 pontot ér, de ha az adott sorba-oszlopba a helyesen kiválasztott vegyület mellett oda nem illőt is beírt a hallgató, akkor az semmi módon nem volt szankcionálható.

A dolgozatok javításakor tapasztalt általános hiba: a legtöbb hallgató nem tud lényegre törően, tömören fogalmazni.

A dolgozatok javításában érdemes lenne – tapasztalataikra támaszkodva – nagyobb súllyal középiskolai tanárokat is bevonni, jobban körülhatárolva a pontodaitélés lehetőségét, igazodva a központi előírásokhoz, miáltal elkerülhetőbbé válik a végcélhoz történő eljutás alponozása és csökkenthető az eredményes felülvizsgálati kérelmek száma.

A kémia szóbeliről

A tétel-összeállítás ez évben kedvező visszhangot eredményezett, a korábbi évhez képest jobban igazodott a középiskolai törzsanyaghoz, lényegretörőbb, arányosabb volt. Érződött a tételsor előzetes középiskolai tanári kontrollja. A három szóbeli tétel a vizsgálónők és a kérdezők egy része szerint azonban túlzottan időigényesnek bizonyult, ami 1200 felvételizőnél, még ha csak kétharmaduk is kémiából beszámoló, jelentősen elhúzza az 1 főre szánt vizsgaidőt. Több vizsgáztató tartaná szükségesnek a középiskolai törzsanyag felülvizsgálatát és a kémia tárgyból középiskolai oktatás időtartamának növelését.

Összességében a szóbeli vizsgán elhangzott néhány nagyon szép felelet, de többnyire nem ez volt a jellemző. A kémia egy logikus tantárgy, de ez nem tükröződött a diákok feleletében. Egyre jobban nő azoknak a száma a felvételizők körében, akik felmondják a tételeket összefüggések ismerete nélkül. A felvételizők többségénél hiányzik az anyag-integráló képesség, s észre sem veszik, hogy esetleg ugyanezen témákkal a biológia és fizika is foglalkozik. A nem első alkalommal felvételiző diákok tudása rendszerezettebb — közülük különösen az előkészítő tanfolyamot elvégzetteké vagy előkészítő tábortan gyakorlati ismeretekkel gazdagodottabbaké —, bár ugyanúgy elsősorban a középiskolai tankönyveken alapul.

A biológia írásbeliről

Általános észrevételek: az írásbeli dolgozatokat javító bizottság 369 általános orvos- és fogorvos-jelölt dolgozatát javította.

A biológia javító bizottság véleménye szerint a 2001. évi írásbeli felvételi dolgozat előkészítése nem okozott különösebb nehézséget. Összességében tekintve a feladatsor átölelte a gimnázium három évének törzsanyagát. Az 1991—1999 között kiadott írásbeli felvételi feladatsor szellemi színvonalától – a koordináló tanszékvezető véleménye szerint – az idei feladatsor elmaradt. Ez önmagában nem baj, álláspontja szerint, hiszen így többen tudtak megfelelni az írásbeli vizsgán. A gyakorlatban azonban ez azt jelenti, hogy a szóbeli vizsgák területére csúszott át a hallgatók kiválasztásának lényegi része, amely valószínűleg több szubjektív elemet tartalmazhatott. A dolgozat nagyon könnyen javítható, a legtöbb helyen egyértelműen értelmezhető volt.

A feladatsorral kapcsolatban felmerült problémák, kérdések

I. kérdés

1/1/A: A javítókulcs nem jelezte, milyen rendszertani kategóriát kér, így „ostorosmoszat” helyett „zöld szemes osztoros” válasz volt a leggyakoribb, amit el is fogadtunk annál is inkább, mert az 1/B és 1/C-re adott válaszok is fajnevek voltak.

1/10 kérdés sok zavart okozott. A hímivarsejt is ostoros, a válasz mégsem elfogadható. Marad helyesnek a fehérvérsejt-amóba párosítás. A kérdésre adott válaszok zöme zavarodott, kételkedő.

II. kérdés

2/D pontjában a vérér jó válasz, de miért kell megkülönböztetnie a jelöltnek, hogy ez artéria vagy véna. Az ér, amire a nyíl mutatott befelé haladáskor, lehet artéria is majd kapilláris. Aki artériát írt, indokolatlanul kiesett.

Mindig hibaforrás ha 1 pont jár két helyes válaszáért, pl.: II/4, II/6.

III. kérdés jó volt

IV. kérdés:

7. pontja „a vizet általában szabadon diffúzióval átengedi”

Azt a képzetet kelti, hogy a víz szabadon közlekedik a sejt és közege között.

Az V—VII. kérdések egyértelműek voltak.

VIII. kérdés

A populáció genetikai tanítása a IV. osztályban az órák legvégére kerül, ezért a középiskolák zöme azt célozza, hogy megmutassa a populáció genetikai egyensúlyának tényét és felhívja a figyelmet arra, hogy a genetikai törvényei hogyan valósulnak meg a valóságban.

Helytelennek tartjuk a példa második felét, mert olyan populációt vizsgál, amelyben nincs genetikai egyensúly, fokozva azzal, hogy allélgyakoriság számítását kér a feladat. Mindezt a tudást pedig alig értékeli néhány ponttal. Túlzásnak tartottuk az egyensúly nélküli populáció elemzését.

IX. kérdés: jó, de aránytalanul könnyű.

A biológia szóbeliről

A biológia kérdések összetétele nem változott, a gimnáziumi törzsanyagra épült, középiskolai tanárok állították össze egyetemi kontrollal. A felvételizők behívólevelük mellékleteként kézhez kapták. A bizottságok biológus kérdezői szerint az érettségizett fiatalok egyre rosszabbul fejezik ki magukat, egyre nehezebben tudják a fogalmakat definiálni. A szóbeli vizsgán gyakran előfordul, hogy a jelöltek felmondják leckeszerűen az anyagot, ahol gondolkodniuk kellene, nem tudnak válaszolni. Előfordult, hogy viszonylag jó írásbeli teljesítményt nyújtó diákok szóbeli felelete alatta marad az írásbeli teljesítménynek. A középiskolai és egyetemi oktatás, számonkérés, egyre inkább az írásbeliség felé tolódik el az objektivitás jegyében, ugyanakkor egyre nagyobb igény lenne valamilyen alkalmassági vizsgaforma bevezetésére, amely a beszédkészséget is kívánalomként jelöli, mert egy leendő orvos számára alapvető fontosságú a kommunikációs készség a beteggel, orvostársaival, a szakszeméllyel.

XII. évfolyam 5/6. szám

A szakmai írásbeliről

Szakmai írásbelit tizenhárman teljesítettek. A feladatok precízen, jól érthetően és megválaszolhatóan készültek el. A kérdések zömében anatómiai, belgyógyászati és ápolástani kérdéseket tartalmaztak. A kérdés-összeállítás súlya továbbra is jelentősen alatta marad a biológia nehézségi fokának. A szakmai dolgozatírást vállalók átlaga még idén is lényegesen magasabb volt, mint a biológia dolgozatot íróké, pedig az a korábbi évekhez képest sokkal jobban sikerült. A precíz kérdés-összeállítás ugyanakkor megkönnyítette a szöveges válaszadást, a javító munkáját.

A szakmai szóbeliről

A vizsgakérdések a Felvételi Tájékoztatóban közreadott szempontokra épülve a vizsgára behívó levéllel együtt jutottak el a jelentkezőkhöz. A szóbeli anyagot általában jól visszaadták a jelöltek, ugyanakkor továbbra is feltűnő a fogalmazás-zavar és több felvételizőnél a jó középiskolai eredmény és dolgozat ellenére az alapozó ismeretek hiánya. A szakmai kérdések pontjai kompenzálták az igen gyenge fizika-kémiatudást, amelyet, úgy tűnik az elmúlt évek szakközépiskolai reformjai sem tudtak a kevés óraszám miatt kompenzálni.

A felülvizsgálatokról

A felülvizsgálatokat ezen célra kijelölt bizottság végezte. Szemlélete megegyezett a javítókéval, az értékelés egységes elvek alapján realizálódott.

A javítás kritikáját és a felülvizsgálatok összhangját az eredményesség mutatja:

Tantárgy	Felülvizsgálatot kérők száma	Eredményes felülvizsgálatok száma
Biológia	57	33
Belgyógyászat	1	1
Fizika	13	7
Kémia	61	49

A felülvizsgálatok többsége szóbeli vizsgát megelőzően történt. A szóbelit követően felülvizsgálatot kérő jelöltek helyzetét nehezítette az időhiány, tekintve, hogy több felsőoktatási intézményben is kísérleteztek szóbeli vizsgával, ahová már a javított pontokat szerették volna magukkal vinni a felvételizők. Továbbra is problémának látjuk, hogy olyan 3.—5. helyen megjelölt felvételizető intézmények, ahol első helyként a javítást mi végeztük, utólag időn túl biztatgatták nálunk gyengébben vizsgázó, de náluk esetleg felvétel esélyes próbálkozóikat, hogy kísérlejenek meg fellebbezéssel, méltányosságból pótlólag felülvizsgálatot kérni szabályzatellenesen. Valamennyi ilyen kérést elutasítottunk.

A szóbeli felvételi vizsgákról általában

A szóbeli felvételi vizsgákat 4 nap délelőtt 11, délután 10, egy nap délelőtt 7 bizottság bonyolította le. Külön orvosi, fogorvosi, biológia-szakmai, kémia-fizika szaktárgyi csoportosítású bizottságok működtek.

A jelöltek a tételsorokat előre megkapták, s a vizsgáztatók véleménye szerint ez megkönnyítette a felkészülésüket, egységesebb gondolkodásmódra serkentve őket a különböző, középiskolánként eltérő tankönyvekből való felkészülésben. Az előre kiküldött tételsoroknak tudjuk be, hogy alig akadt olyan reklamáció, panasz, amely arra hivatkozott volna, hogy nem a törzsanyagot kérdezték.

A szóbeli felvételi munkát meghatározta a középiskolákból hozott jegyek feleletekben történő eltérő tükröződése. Továbbra is előtűnik az egyetemek és karok közti egészségtelen versengés a jobb diákért és semmiképpen sem tűnik szerencsésnek a felvételizők nem szakmacentrikus orientáltsága, amit a jogszabály tett lehetővé. A felvételizők 8—10—16, stb. helyre utaztatása rengeteg energiát vesz ki belőlük és főleg az utolsó vizsganapokon már negatívan befolyásolja szereplésüket. Gyakori, hogy ha előbbi vizsgahelyén – függetlenül, hogy az első vagy többes helyszín — jó eredményt produkál, már szóbelizni el sem megy a jelölt. A bizottság azonban várja, feleslegesen (idén több mint 20 %-ra tehető a 2—10. helyen minket megjelölők szóbeliről való távolmaradása, akik közül udvariasságból távolmaradás-bejelentési kötelezettségével alig ¼-ük élt). Több esetben első helyes is maradt távol, belenyugodva második vagy harmadik helyén más orvoskaron elért jobb eredményébe.

A felvételi rendszerről, számítógépes rendszerről

Az elmúlt évhez képest az országos rendszer, az országos irányítás személyi állományán túl nem sokat változott. Sajnálatos, hogy saját előzetes elemző munkára, egyéni adatlekérésre egyáltalán nem ad lehetőséget a rendszer.

Továbbra is valljuk, hogy a központi számítógép rendszernek a jelenleginél felhasználóbarátabbnak, nem csak letről felfelé szolgáltatónak, kiértékelés-centrikusnak kellene lennie. Törekedni kell arra, hogy a szóbeli felvételi vizsgák megkezdéséig valamennyi felvételizető egység rendelkezésére álljon az írásbeli eredmény, mivel a pályázó teljesítményét csak egységesen lehet megítélni. További rendszerhibák is tapasztalhatók, pl. a listázó program nehézkes, az A lap rögzítésekor tapasztalataink szerint menet közben csak a legsürgősebbet rögzíti és pl. a felvételi jelentés elemzésekor még nem tudjuk hasznosítani a teljes középiskola, nyelvvizsga, megyebontás részletezést. A program az adatok folyamatos bevitelével túlzottan lelassul. Nincs összhangban az előírásokkal a határainkon kívüli magyarok besorolása (pl. költségtérítéses-ösztöndíjas megkülönböztetés, minimum ponthatár alatti költségtérítésesként felvett határon túli magyarok ösztöndíjassá válása...).

Összességében a felvételi rendszer alapján jól működik, ha nem is könnyíti meg működtetőinek hivatalnoki szemléleténél fogva a felsőoktatási intézmények munkáját.

A felvételi keretszámokról, ponthatárokról

A felvételi keretszámokra a javaslatot Karunk időben megtette. A ponthatárok megállapításakor sajnálattal tapasztaltuk, hogy az egészségügyi tárca biztatása, a Felvételi Tájékoztatóban való megjelentetés ellenére nem járult hozzá az Oktatási Minisztérium az Általános Orvostudományi Szak keretszáma 140-ről 150-re való visszarendezéséhez, összhangba hozva a vidéki fakultások arányos létszámmegosztását. Hiábavalónak bizonyult a 4 orvostudományi kar közös tiltakozása a Felvételi Tájékoztatóban közreadott adatszolgáltatási kettősség és annak következménye, a burkolt létszámcsoökkentési szándékkal szemben. Megköszöntük az Egészségügyi Minisztérium helyettes államtitkára támogatását és felháborítónak tartjuk az OFFI által a felvételi csúcsértekezlet előtt 2 nappal adatokat belső miniszteriális értekezleten közreadott, majd azt követő miniszteri telefonváltás alapján végrehajtott, vidéki orvoskarokat súlytó – Budapestet kímélő —, orvostúlképzésre hivatkozó felvételi létszámcsoökkentését. Továbbra is szorgalmazzuk az orvoskarok közti arányos felvételi irány- és keretszám megállapítást, amelynek nem hivatalnoki döntéssel, hanem tárgyalások útján kell érvényt szerezni, átmenetet képezve a hallgatói létszámkieés következményeként jelentkező finanszírozási gondok megoldására. A jelen formájú főhatósági kinyilatkozásos utasításos rendszer feleslegessé teszi a budapesti pontmeghatározó, vonalhúzó értekezleteket.

XII. évfolyam 5/6. szám

Összességében az Általános Orvostudományi Kar pontszámai és kerete az alábbiak szerint alakult:

Szak	Pontszám	Létszám
Általános Orvostudományi Szak	112	124+19
Fogorvostudományi Szak	107	27+5

A költségtérítésesként bejutott orvostanhallgatók közül 1 fő másoddiplomás, 14 fő külföldi, a költségtérítésesként bejutott fogorvostanhallgatók közül 2 fő külföldi, fellebbezés után 1 fő állami normatívával finanszírozott lett. Az ÁOK-ra fellebbezéssel 1 fő jutott be, nemzetközi sportteljesítményéért 1 plusz pontot kapva, a nyári pótfelvétellel 8 fő költségtérítéses nyert felvételt.

Költségtérítéses képzés lehetőségeiről

Karunk attól függetlenül, hogy nem tekinti szerencsésnek az esélyegyenlőséget csorbító költségtérítéses képzést, sőt indokolatlannak tartja, ugyanakkor megkerülhetetlennek tekinti a lehetőséggel való élést, minimális ponthatárral biztos megbukó diákok felvételét, az ÁOK-ra 30, a Fogorvostudományi Szakra 5 fő számára jelölt meg keretszámot. A jogszabály szerinti 50%-ig terjedő pontszám különbség az első fordulóban az alábbi felvételt eredményezte:

Szak	Pontszám	Létszám
Általános Orvostudományi Szak	77—116	8 (ebből 4 fő 112 feletti külföldi)
Fogorvostudományi Szak	89—107	4

Pótfelvétellel az alábbiak szerint egészült ki költségtérítéses további felvetteink száma:

Szak	Pontszám	Létszám
Általános Orvostudományi Szak	77—111	8

A felvételi előkészítő évfolyamról

A felvételi előkészítő évfolyamra az 2000/2001. tanévben az I. félévben 57, a II. félévben 50 fő járt, közülük 26 fő záróvizsgázott.

Eredményes felvételi vizsgája alapján a felvételi előkészítő évfolyamosok közül felvételt nyert:

Kar—Szak	Felvételt nyert
Általános Orvostudományi Kar	10 (ebből költségtérítéses 2 fő)
Fogorvostudományi Szak	5 (ebből költségtérítéses 3 fő)
Egyéb ÁOK-ra	2 (ebből költségtérítéses 1 fő)

A felvételi előkészítő évfolyamot eredményesen elvégző felvettek számszerű aránya szükségessé teszi a tanfolyam tematikájának megújítását, az oktatásban résztvevők összetételének felfrissítését, jobban támaszkodva jó hírű középiskolák szaktanáira. A 2001/2002. tanévben induló felvételi előkészítő évfolyamra 50 fő jelentkezett, eddig közülük 45 fő iratkozott be és kezdte meg a tanulmányait.

Érdekesebb felvételi adatok

Az államilag finanszírozott, illetve költségtérítéses hallgatóként felvett 152 főből az Általános Orvostudományi Szakra első helyen 133, második helyen 17, harmadik helyen 1, VII. helyen 1 fő jutott be, a Fogorvostudományi Szakra felvett 32 főből első helyen 18, második helyen 7, harmadik helyen 3, negyedik helyen 3, ötödik helyen 1 fő kezdhetette meg tanulmányait.

Az Általános Orvostudományi Szakra felvett 152 fő közül a férfiak száma 57, a nőké 95, a Fogorvostudományi Szakon ugyanezen arány a 32 főből 14 férfi, 18 nő. Elsősorban a nagyobb létszámú orvosi fakultáson rosszabbodott a nemek szerinti arány.

A felvettek lakhely szerinti megoszlása leggyakoribb előfordulás szerint:

Megye/főváros	fő	megye	fő
Budapest	9	Győr-Moson-Sopron	5
Bács-Kiskun	29	Jász-Nagykun-Szolnok	15
Békés	26	Komárom	6
Borsod-Abaúj-Zemplén	4	Pest	6
Csongrád	49 (ebből 37 szegedi)	Szabolcs-Szatmár-Bereg	3

A 2001-ben a felvettek közül 110-en, illetve 16-an érettségiztek. A 2000-ben érettségizettek közül 29 illetve 4 fő kezdheti tanulmányait Karunkon. A korosztály szerinti összetételt tükrözi, hogy volt olyan, aki 1993-ban érettségizett.

A hozott pontokat tekintve az Általános Orvostudományi Szakon 60 pontot 66-an, a Fogorvostudományi Szakon 4-en teljesítettek. Érdekes a szerzett pontok alakulása. Kétszerezéssel 25 illetve 8 fő jutott be. 60 szerzett pontot 3, 59 szerzett pontot 13, 58 szerzett pontot 14, 57 szerzett pontot 2, 56 szerzett pontot 14 fő teljesített az Általános Orvostudományi Fakultáson. A Fogorvostudományi Szakon 60 volt a legtöbb szerzett pont.

A felvett hallgatók választott felvételi tárgyak szerinti megoszlása a következő:

Szak/felvett	Biológia	Szakmai	Fizika	Kémia
ÁOSZ	148	4	58	94
FSZ	31	1	8	24

Az előtanulmányokat értékelve **legtöbben Karunkra a szegedi Radnóti Miklós Gimnáziumból jutottak be**, a két szakra összesen **28-an**. Egyetemünk Ságvári Endre Gyakorló Gimnáziumából 18-an, a kiskunfélegyházi Móra Ferenc Gimnáziumból 3-an, a bajai III. Béla Gimnáziumból 7-en, a hódmezővásárhelyi Bethlen Gimnáziumból 5-en, a kiskunhalasi Bibó István Gimnáziumból 5-en, a kecskeméti Katona József, a Református, a Bányai Júlia Gimnáziumokból 4—4-en, szegedi Deák Ferenc Gimnáziumból 4-en, valamint a békéscsabai Rózsa Ferenc Gimnáziumból 11-en, a szolnoki Varga Katalin Gimnáziumból 3-an kezdhetik meg tanulmányaikat.

Szóbeli felvételi vizsga időpont módosítási lehetőségét az orvostudományi egyetemek közül egyedül mi biztosítottunk a felvételizők számára. Időpont változtatási kérelemmel 190 fő élt.

A felvételt nyertek közül országos szakmai tanulmányi verseny helyeztként 2, országos középiskolai tanulmányi verseny helyeztként kémiából 2, biológiából 3, az innovációs pályázaton biológiából elért helyezése alapján 1 felvételiző mentesült a vizsga alól.

XII. évfolyam 5/6. szám

A felvettek dokumentált nyelvismerete az alábbiak szerint alakult:

Idegen nyelv	Nyelvvizsga típusa	Első nyelvvizsga		Második nyelvvizsga		További nyelvvizsga	
Angol nyelv	felsőfokú A			1			
Angol nyelv	felsőfokú C	8					
Angol nyelv	középfokú A	1		2			
Angol nyelv	középfokú C	74		4			
Angol nyelv	középfokú B	2					
Német nyelv	felsőfokú A	2		1			
Német nyelv	felsőfokú C	5		1			
Német nyelv	középfokú A	1		2			
Német nyelv	középfokú C	23		7			
Francia nyelv	felsőfokú C	1					
Francia nyelv	középfokú A	1		1			
Francia nyelv	középfokú C	3		1			
Olasz nyelv	felsőfokú C			1			
Olasz nyelv	középfokú C	1		4			
Spanyol nyelv	felsőfokú C	1					
Spanyol nyelv	középfokú C	1					
Szerb nyelv	felsőfokú C	7		1			
Latin nyelv	középfokú C	1		2			
Ukrán nyelv	felsőfokú C	1					
Szlovák nyelv	felsőfokú C	2					
Orosz nyelv	felsőfokú C	1					

A jelen adatok szerint nem rendelkezik nyelvvizsgával a két szakon 54 fő.

A fenti adatok bizonyítják, miszerint a jelenlegi középfokú oktatás még nem teszi lehetővé, hogy a középfokú nyelvvizsgát általános felvételi követelményként írjuk elő, és továbbra sem lenne szerencsés a világnyelvek helyett angolra szűkíteni a többletpont beszámítást. Ugyanakkor szükséges a jogszabály adta valamennyi lehetőséggel élve a résznyelvvizsgákat is pontokkal preferálni, ezzel is állva a versenyt a társ orvostudományi fakultásokkal.

Határainkon kívüli magyarok felvétele

A hatályos minisztériumi utasítások szerint határainkon kívüli magyarok továbbra is csak költségtérítéses formában nyújthatnak be hozzánk jelentkezést és közülük csak annak biztosítanak előzetes kötelezettségvállalással állami normatív finanszírozást és ösztöndíjat, akik a határainkon kívüli magyar szervezetek Oktatási Minisztériumhoz előterjesztett ajánlása alapján nyernek jogosultságot a támogatásra. **A közvetlenül jelentkezők nehezen értik meg, félreértik a rendelkezést, s még mindig nem megfelelő a nyilvánosság.** Idén az Általános Orvostudományi Szakon eddig ketten kaptak értesítést a támogatásról, a Fogorvosi Szakon 1 fő, négyen várnak elbírálásra a biztosnak tűnő pályázók közül, s további négyen fellebbeznek, s ezért szeptember végéig kértek haladékot költségtérítésük befizetésére.

Fellebbezések

A 2001. évi felvételi eljárás során 10 észrevétel, illetve méltányossági kérelemnek nyilvánítható fellebbezés, s három tényszerű sérelmet rögzítő fellebbezés érkezett.

A beérkezett kérelmek között kettő felelt meg a törvényességi feltételeknek, egy sportoló kérte a bizottság által oda nem ítélt plusz pont megadását, miáltal pontszáma a minimumhatár fölé került, valamint 1 költségtérítéses magyar letelepedést nyert, de a hivatal hibájából ki nem adott okmány miatt határidőt mulasztó lett átsorolva állami normatívával finanszírozott hallgatónak.

Nyári pótfelvétel

Az ÁOK-ra költségtérítéses pótfelvételt hirdettünk, amelyre 8-an jelentkeztek, valamennyiüknek biztosítottuk a költségtérítéses képzésben való tanulmányok megkezdése lehetőségét.

Panaszok

Az oktatási jogok miniszteri biztosához Karunkra felvételizettektől 1 panasz érkezett. A vizsgálat folyamatban van. Egy 34 éves, két felsőoktatási intézményt fél-fél évre megjárta személy a kifogást emelő, aki 110 pontot ért el és fellebbezéssel nem jutott be.

A felvételi munkában közreműködőkről

Az írásbeli dolgozatok 5 napos javításában, az 5 napon keresztül szóbelizető 21 bizottságban dolgozó munkatársak mindvégig korrekt munkát folytattak. A felvételi vizsgákért befizetett összegekből Egyetemünknek juttatott fedezet továbbra is igen alacsony díjak kifizetését teszi lehetővé a közreműködőknek, több felsőoktatási intézménynél jutalom kiegészítés lehetőségével. A vizgabizottságokban dolgozó hallgatók, a felvezetők kiváló segítői és partnerei voltak oktatóinknak.

Összefoglalva megállapítható, a **2001. évi felvételi vizsgákat is eredményesen bonyolítottuk le**, s ha egyetemi tanulmányaik során a felvetteknek nehézségei lennének, **tudomásul kell vennünk, hogy ma már nem a legkiválóbb középiskolát végeztek jelentkeznek** – az egészségügy csökkenő vonzereje, a hosszú és nehéz tanulmányi idő, a végzést követő elhelyezkedési nehézségek, a munkavállalói kereseti lehetőségek, a fogadóképesebb pályák iránti orientáció, az állandó továbbképzési kötelezettség miatt — **hozzánk**. Az azonos karok, fakultások közötti versenyben megálljuk a helyünket, az érdeklődés csökkenése továbbra is a szakma iránt mutatkozik, nem a szakokra szűkül.

Az Oktatási Minisztérium általi egységesítési törekvések közül továbbra is **szükségesnek tartjuk a szóbeli felvételi vizsgák fenntartását**, mivel a pálya, ahova a jelöltek bejutásukat tervezik, igényli a kommunikációs készséget. **Egyetértünk a hozott és szerzett pontok egységes 120 pontos rendszere általánosításával. Nem kifogásoljuk a nyelvvizsga többletpontok 5 pontban történő maximálását**, s a hallgatókért folytatott versenyben ajánlatosnak látszik eddigi többletpont-adási gyakorlatunk felülvizsgálata liberalizálása, amit a Felvételi Szabályzat módosításánál fogunk előterjeszteni.

Elkészült és hatályba lépett az új Egyetemi Felvételi Szabályzat, a Kari Szabályzat módosítása előkészítésére a Kormányrendeletre, egyetemi szabályozáshoz igazítására bizottságot küldtünk ki, amely az októberi ülésre terjeszti elő sajátos intézkedéseinket. A 2002. évi Felvételi Tájékoztatóhoz elképzeléseinket leadtuk, esetleges szabályzat-korrektció esetén a korrektúrán tudunk változtatni.

prof. dr. Varga Tibor s.k.
dékanhelyettes

dr. Lednitzky András s.k.
dékáni hivatalvezető

* * * * *

Felvételi beszámoló 2001.

A Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Kar 2001. június 26-30-a között szervezte meg és bonyolította le a Karra jelentkezett jelöltek felvételi vizsgáját.

A Gyógyszerésztudományi Karra ebben az évben 399 fiatal adta be jelentkezését.
16 fő írásbeli felvételi eredménye 10 pont alatt volt.
124-en nem jelentek meg a szóbeli felvételi vizsgán.
259 főből 98 hallgató kezdheti meg tanulmányait Karunkon.
84 tanulót előző jelentkezési helyére vettek fel.
63 jelentkező pontszáma felvételi ponthatár alatti volt.
13 hallgató költségtérítéses hallgatóként kezdi tanulmányait,
2 jelentkező fellebbezése eredményes volt.

A Kar ebben az évben is élt az intézményi kedvezmény jogával és felvételi vizsga alóli mentességet ajánlott fel azoknak a tanulóknak, akik a gimnáziumból 59-60 pontot hoznak és legalább egy élő világnyelvből középfokú C típusú nyelvvizsgával rendelkeznek. Ezt a kedvezményt csak a felvételi évben érettségizett jelöltek vehették igénybe.

A jelentkezők megoszlását az alábbi táblázatban foglaltuk össze:

Jelentkezési sorrend	Jelentkezők száma	Ebből mentes	Ebből felvett	Összesen felvett
1.	105 fő	36 fő	36 fő	60 fő
2.	90 fő	30 fő	6 fő	15 fő
3.	95 fő	39 fő	7 fő	17 fő
4.	53 fő	30 fő	7 fő	9 fő
5.	31 fő	20 fő	3 fő	4 fő
6.	16 fő	7 fő	1 fő	2 fő
7.	6 fő	3 fő	-	-
8.	1 fő	-	-	1 fő
9.	1 fő	-	-	-
10.	-	-	-	-
11.	-	-	-	-
12.	-	-	-	-
13.	1 fő	-	-	-

A felvettek pontszám szerinti megoszlása:

Pontszám	Fő	%
120*	58	59,19
119-109	11	11,22
108-103	29	29,59
Összesen, állami:	98	100,0
Térítéses:	13	

* a 120 pontosak jelentékeny része intézményi kedvezményt kapott

A jelentkezők közül 2001-ben 298 fő, korábban 101 fő érettségizett. A jelentkezők között 294 a nő jelentkező, akik közül 87-en és a 105 férfi közül 21-en kerültek felvételre.

A jelentkezők megyék szerinti megoszlása:
Csongrád megye

64 fő

Pest megye	46 fő	
Szabolcs-Szatmár megye	43 fő	
Borsod-Abaúj Zemplén megye	37 fő	
Békés megye	36 fő	
	<i>Bács-Kiskun megye</i>	<i>34 fő</i>
Hajdú-Bihar megye	32 fő	
Jász-Nagykun-Szolnok megye	20 fő	
Heves megye	18 fő	
	<i>Veszprém megye</i>	<i>10 fő</i>
Fejér megye	9 fő	
Somogy megye	7 fő	
	<i>Tolna megye</i>	<i>6 fő</i>
Baranya megye	5 fő	
	<i>Zala megye</i>	<i>4 fő</i>

Feltűnő Somogy-, Tolna-, Baranya-, és Zala megyékből a jelentkezők számának csökkenése, amelyek korábban Szeged vonzáskörzetéhez tartoztak és a jelentkezők száma 10 felett volt mindig. Egyértelmű a pécsi képzés elszívó hatása.

A felvételi vizsgák négy bizottság előtt folytak. A bizottságok elnökei nagy tapasztalatú kari oktatók voltak. A kérdező szaktanárok, a biológia, fizika és kémia tárgyakból nagy rutinnal és felvételi tapasztalattal rendelkező középiskolai tanárok.

Akik a Karra jelentkeztek, mindenkinek meg kellett jelenni a bizottság előtt.

Szaktanári vélemények a felvételi tárgyak vizsgáiról:

A **fizika** írásbeli feladatsor jól átfedte a középiskolai fizika tananyagot, könnyen átlátható, világos megfogalmazású. A fizika szóbeli tételek között egy-egy „régí” fogalom, még mindig megjelenik a megfogalmazásban, pl. lendület helyett impulzus. A felsőoktatásban természetes fogalmakat nem kell erőltetni pl. korpuszkula, részecske. A tanárok jónak tartják a jelenlegi, három kérdésből álló tételsort, de a felvételizők egy része nehezen birkózik meg a túl átfogó tételekkel, részletesebb kérdésekre lenne szükség. Már most meg kell említeni, hogy a közoktatásban bekövetkező változások, a NAT, a kerettanterv két év múlva szükségessé teszi a felvételi követelményeknek a középiskolai tantervhez történő illesztését.

Biológiából ebben az évben viszonylag könnyű volt az írásbeli, amit alátámasztanak az elért pontszámok is. A feladatok nem állították nehéz feladat elé azokat a tanulókat, akik lelkiismeretesen készültek a felvételire. A feladatsor jól átfedte a hároméves biológia tananyagot. Az egyes tételek a, b, c része más-más témakörből, széleskörűen felmérhetővé teszi a felvételizők felkészültségét. A szaktanárok néhány apróbb módosítást javasolnak a vizsgatételekben:

3.c Az emésztés és felszívódása helyett az emésztés és felszívódás-t javasolják.

20.a. „A víz körforgása a foszfor körforgása” helyett a víz és a foszfor körforgása,

30.c. „Az elemi idegjelenségek” helyett az ingerület vezetése és átadása szerepeljen.

33.c. „Az agyvelő szerkezete és működése” helyett: A nagyagy szerkezete és működése szerepeljen. (t.i.: a többi rész külön tételben van.)

36.b. „A sejt membrán rendszerei” helyett A sejt membránrendszerei,

40.c. „A bőr és izom érzékelés” helyett A bőr és izomérezékelés szerepeljen.

A javasolt változtatások részben a középiskolai könyvek szóhasználatának alkalmazását szolgálják.

Kémiából az írásbeli feladatsor a korábbi évekhez hasonló nehézségi fokú, de a számítási feladatok megoldása nagyon időigényes volt. Kiemelkedően nehéznek bizonyult a 3. feladat, amelynél további problémát jelentett, hogy a szöveg második mondata sem volt egyértelmű (nem utalt arra, hogy a redoxi reakció tömegállandóságig játszódik le). Ebből adódott, hogy az írásbeli feladatokra adható pontok 9-12 pont között változtak. Valószínűleg az egyszerűbb feladatok megadása is jól mérné a vizsgázók feladatmegoldó képességét. Az elméleti feladatok szinte kizárólag szerves és szervetlen kémiai ismereteket kértek számon, általános kémiai ismereteket alig. A szóbeli tételek teljesen lefedik a középiskolai tananyagot.

A szóbeli felvételi vizsgán tapasztalható volt, hogy a tanulók felelési technikája, beszédkézsége tovább romlott. A következő évtől bevezetett kerettantervben az egyes tárgyak középiskolai óraszám

XII. évfolyam 5/6. szám

csökken, ami még tovább növelheti ezt a tényt. Nem szerencsés, hogy a jelöltek eltérő tankönyvekből tanulnak, célszerű lenne ezt a hiányosságot a jövőben pótolni és az intézmények között országosan összehangolt tételsort kiadni. Kívánatos lenne, a „mentességet” élvezők körét szűkíteni, s csak azok számára biztosítani, akik első helyen kérik felvételüket ezzel a kedvezménnyel. A több helyre jelentkezettek esetében észrevehető volt, hogy a tanulók fáradtan érkeztek. Maximálni kellene, hogy egy-egy diák csak négy-öt helyre adhassa be felvételi jelentkezését. Feltételezhető lenne, hogy aki több pontot hoz, az a felvételin is jobban szerepel. Ennek ellenére nincs összefüggés a hozott és szerzett pontok között. A költségtérítési képzés lehetősége azonban minden esetben fennáll, aki a felvételi során legalább 65 pontot szerzett. Ebben az évben, a nyári pótfelvételi eredményét is figyelembe véve, 13 költségtérítési hallgatót vettünk fel.

Végül nyomatékmal szeretném hangsúlyozni a felvételi bizottsági elnökök és a kérdező tanárok lelkiismeretes és gondos munkáját, valamint a szervezők mindenre kiterjedő figyelmét.

dr. Falkay György s.k.
tanszékvezető egyetemi tanár
dékán

* * * * *

dr. Végh Mihály: beszámoló a VI. Öregdiák Hétvégéről

A Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi és Gyógyszerésztudományi Kar Öregdiák Szövetsége 2001. szeptember 29-én megrendezésre került VI. Öregdiák Hétvégére az 1951, 1956, 1961, 1971, 1981 és 1991 években végzett orvos és gyógyszerész évfolyamok egykori hallgatóit hívta meg. A program természetesen a közös szervezésben nem érintett volt diáktársak és családtagok számára is nyitott volt. A közös rendezvény helye a Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Szemészeti Klinikájának tanterme volt.

dr. Végh Mihálynak, a Szövetség elnökének megnyitója után az első napirendi pont keretében **prof. dr. Varga Tibor** az Általános Orvostudományi Kar dékánhelyettese az egyetem jelenlegi helyzetéről, jövőjéről, **prof. dr. Csillik Bertalan** a Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Baráti Körének elnöke a két társaság együttműködéséről és a Baráti Kör öregdiákoknak szervezett programjairól, **prof. dr. Szabó Gyula** a novemberben megrendezésre kerülő VIII. Szent-Györgyi Napok programjairól, **Kaposvári Anikó** VI. éves orvostanhallgató pedig a jelenlegi egyetemi életről adott tájékoztatást.

A második napirendi pont keretében átadásra kerültek a Szövetség által meghirdetett pályázatok díjai (melyet a Szövetségen kívül a Makói Sanitas Bt, a Kalocsa Város Önkormányzat Kórház-Rendelőintézet és a Kalocsai Porcelánfestő Kft. szponzorált). A pályázat témakörei az egyetemen vezető pozícióban dolgozott két kortárs professzor munkásságának feldolgozása volt: dr. Waltner Károly egyetemi tanár, a Gyermekgyógyászati Klinika egykori igazgatója és **dr. Dirner Zoltán** egyetemi tanár, a Gyógyszerhatástani Intézet egykori igazgatója.

A hallgatói díj nyertese **Martus Melinda** IV. éves fogorvostanhallgató, a diplomások díjának nyertese pedig **dr. Hencz Péter** főorvos volt. Ezután a jelenlévő 50 éve végzett egykori diákok köszöntése történt **dr. Sahin-Tóth István**, a Szövetség alelnöke által.

A további programokról a Szövetség egészségmagazin.hu/szodisz honlapjáról és a 62 545 090 telefonszámon tudunk tájékoztatást adni.

Kiadja: **prof. dr. Dobozy Attila**
a Szent-Györgyi Albert Orvos- és Gyógyszerész-
tudományi Centrum elnöke
Felelős szerkesztő: **Tráser László**
Munkatársak: **Domokosné Halász Margit, Varga György**
Készült: az SZTE ÁOK Házi Nyomdájában
Vezető: **Nagy János**
Törzsszám: 823/2001